

Medische module Medicom getoetst

De medische module van het pakket Medicom voldoet aan de eisen gesteld aan een 'standaard' versie van de medische module volgens het WCIA-HIS-Referentiemodel 1990. In een eerdere toetsing werd reeds vastgesteld dat de basis-module aan de WCIA-eisen voldoet. In deze samenvatting worden de hoofdpunten van het toetsverslag vermeld. Geïnteresseerden wordt aangeraden het volledige verslag op te vragen bij de WCIA. Hierin worden meer nuances en details vermeld.

Inleiding

De functionele toetsing vond plaats in mei 1992, de technische toetsing in juni 1992. De rapportage werd goedgekeurd door de WCIA op 14 juli 1992.

Ter toetsing werd aangeboden de medische module van het programma 'Medicom', versie 92.1. De module is geïntegreerd met de basismodule. Medicom is een produkt van PharmaPartners te Oosterhout en kent uitsluitend een basis- en medische module.

Opvallend is dat de software 'draait' op een centrale computer waarop verschillende huisartsen en/of apotheken tegelijkertijd werken. Met dit concept worden samenwerkingsverbanden geautomatiseerd van huisartsen en/of apothekers. Dit heeft voordelen, zoals de mogelijkheid van inzage in elkaars bestanden tijdens waarneming en het op de hoogte blijven van alle aan de patiënt verstrekte geneesmiddelen. Tegenover deze voordelen staan de nadelen van een strikt leveranciergebonden oplossing: de communicatie is alleen mogelijk met apotheken en huisartsen die voor dezelfde leverancier hebben gekozen. Het LHV-automatiseringsbeleid is er juist op gericht om open communicatie tussen systemen van verschillende leveranciers te bevorderen. De Medicom-oplossing levert hieraan geen bijdrage.

Het programma 'draait' onder Unix en is niet beschikbaar voor MS-DOS personal computers. Wel is het mogelijk een MS-DOS PC als werkstation aan een Medicom-systeem te gebruiken. De centrale computer is 24 uur per dag beschikbaar. De harde schijven zijn dubbel uitgevoerd en backups worden automatisch 's nachts gemaakt. De systemen hebben een noodstroomvoorziening. Bij de huisarts staat naar keuze één of meerdere terminals of PC's die als terminal functioneren, alsmede één of meer (laser-) printers.

De prijs van Medicom is afhankelijk van het aantal deelnemers en de kostentoeckenning aan iedere deelnemer. Als richtprijs noemt PharmaPartners een bedrag van NLG 10.000 per deelnemer per jaar. Voor de huisarts wordt hierbij

uitgegaan van twee terminals en een twee-baks laserprinter. Dit is inclusief afschrijving van hardware en software, onderhoud hardware en software, helpdesk service, hulpbestanden, etc., maar exclusief verbruiksmaterialen als papier en toner. De initiële contractduur is opvallend lang: 6 jaar. Daarna wordt per jaar verlengd.

De levering van Medicom geschiedt via een drietal regiokantoren. Er is een opvallend goed bereikbaar help-desk (van 8.00 tot 19.30 uur) en voor spoedeisende zaken wordt men buiten die uren doorgeschakeld naar een dienstdoende technicus.

Medicom kent geen onafhankelijke gebruikersvereniging. Inpraak van de gebruikers is mogelijk via de 'Medicom-raad', een soort stuurgroep voor de programma-ontwikkeling, en de 'commissie applicatiebeheer'. Deze commissies adviseren de leverancier.

De handleiding is van goede kwaliteit: de tekst is helder en consequent en er zijn plezierig veel schermafdrukken opgenomen. Er is een handig overzicht van de functietoetsen en een goede inhoudsopgave. De index is wat mager. De handleiding is meer een naslagwerk dan een cursusboek.

De medische module functioneel

Het WCIA-HIS-Referentiemodel 1990 kent een tweetal varianten van de medische module: standaard en uitgebreid. Daarnaast zijn er aanvullende eisen voor gebruik bij wetenschappelijk onderzoek. De Medicom module werd getoetst aan de 'standaard' eisen.

De toetsbediening van de standaard geleverde terminals wijkt af van die van PC's. Dit geldt met name voor toetsen als <Esc>, <Backspace> en <Delete>. Hierdoor is het leren werken met het programma niet eenvoudig voor wie een PC gewend is. In dat geval zou men beter een PC als werkstation kunnen gebruiken omdat dan de gebruikelijke toetsen wél de gebruikelijke functies hebben, hoewel PC's weer lawaai maken. Wanneer men de bediening eenmaal doorheeft, is er vlot met het programma te werken.

De ingebouwde helpfunctie is niet contextgevoelig. In plaats daarvan is er een systeem van zoeken op trefwoorden, maar dat is minder handig. De snelheid van het programma was in de toetsopstelling ruim voldoende: een patiëntenkaart was binnen een seconde opgevraagd. De schermindeling is in het algemeen overzichtelijk en consistent (met uitzondering van het voorschrijfscherm). Patiënten kunnen worden geselecteerd met behulp van naam, geboortedatum, adres, patiëntcode en ziekenfondsnummer. Ook hier is de snelheid goed. De geselecteerde patiënt wordt vastgehouden bij een menuwisseling.

Bij de initiële presentatie van het journaal kan de gebruiker zijn voorkeur opgeven voor de gegevens die automatisch moeten worden getoond: medicatiehistorie, journaal, probleemlijst. Via functietoetsen en opdrachtletters zijn de overige delen van het medisch dossier bereikbaar. De journaalregels kennen de gebruikelijke gegevens, zoals datum, SOEP-code, probleemnummer, actieveld, ICPC-code en omschrijving van vrije tekst. Extra is de code 'waarnemer'. Deze geeft aan of de regel tijdens waarneming aan andere artsen mag worden getoond.

Door middel van codes wordt men in het statusveld attent gemaakt op de aanwezigheid van memo's, attentieregels, oproepen en ruiters. Het geheel oogt overzichtelijk en met behulp van de functietoetsen en opdracht-letters krijgt men snel toegang tot de diverse subadministraties.

De voorgeschiedenis van de patiënt is direct bereikbaar. Daarbinnen zijn nagenoeg alle functies van het normale journaal beschikbaar. Bij het historisch maken kan informatie naar de voorgeschiedenis of naar een archiefbestand op schijf worden weggeschreven.

Desgewenst kan Medicom probleemgeoriënteerd werken. In dat geval ziet men naast de vier laatste consulten direct de probleemlijst in beeld. Na een keuze uit de probleemlijst worden de bijbehorende consulten getoond. Het achteraf koppelen van journaalregels aan een probleem is mogelijk via de blokfunctie, maar het werkt vlotter wanneer eerst het probleem wordt geselecteerd.

Het registreren van klachten (S-regel) is zowel in vrije tekst als met behulp van de ICPC mogelijk. De ICPC kan systematisch en met behulp van trefwoorden worden benaderd. Per consult is een onbeperkt aantal S-regels beschikbaar.

De onderzoeksbevindingen worden in vrije tekst opgeslagen. Lab-uitslagen kunnen desgewenst van een label 'lab' worden voorzien, zodat gemakkelijk alle lab-regels kunnen worden getoond.

Het registreren van diagnoses verloopt analoog aan het registreren van klachten.

Het voorschrijven van een geneesmiddel is op zeer vele wijzen mogelijk. Ook in het handboek wordt hieraan bijzonder veel aandacht geschonken. Door de vele mogelijkheden is het scherm onoverzichtelijk geworden. Ook de bedieningscodes zijn niet altijd logisch gekozen. De toetsers hadden liever wat minder mogelijkheden en daarmee wat meer eenvoud gezien.

Recepten kunnen worden gemaakt vanuit de medicatiehistorie van de patiënt, vanuit het algemene geneesmiddelenbestand gebaseerd op het KNMP-bestand en vanuit een formulariumbestand. Met name deze laatste mogelijkheid is een aantrekkelijke extra om lokaal formulariumbeleid vorm te geven. Via de ICPC-code worden de